Duurzaam handelen in de beroepspraktijk geschikt voor niveau 4 (K1492)

Servicedocument – Presentatie-examen met toelatingseis

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Onderzoekt en adviseert over duurzaam handelen in de beroepspraktijk	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert werkzaamheden uit die zowel standaardprocedures als maatwerk vereisen, afhankelijk van de organisatie, processen en context. De werkomgeving is divers en complex en kan interne, externe en internationale processen omvatten. Voor verduurzaming verzamelt de beginnend beroepsbeoefenaar informatie uit verschillende bronnen en van diverse stakeholders. Dit kan lastig zijn bij multidisciplinaire vraagstukken, ontbrekende gegevens en tegenstrijdige belangen. De effecten van duurzaam handelen zijn vaak pas op lange termijn zichtbaar en moeilijk te voorspellen. Daarom moet bij impactanalyses rekening worden gehouden met complexe systemen, ketenafhankelijkheden en spanningen tussen bijvoorbeeld economische en ecologische doelen. Ook moet de beginnend beroepsbeoefenaar omgaan met incomplete informatie en ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. Onjuiste analyses of adviezen kunnen leiden tot inefficiënte maatregelen, reputatieschade en verspilling van middelen
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert de taken zelfstandig uit en draagt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit, relevantie en haalbaarheid van resultaten van de eigen werkzaamheden, voorstellen en adviezen. Waar nodig werkt de beginnend beroepsbeoefenaar samen met collega's, leidinggevenden en/of stakeholders, mogelijk ook binnen andere ketens, sectoren of in een internationale context. Hoewel de beginnend beroepsbeoefenaar verantwoordelijk is voor de inhoudelijke kwaliteit van de adviezen, ligt de verantwoordelijkheid voor de keuze en implementatie van voorgestelde oplossingen bij anderen. Voor vragen of suggesties kan de beginnend beroepsbeoefenaar advies inwinnen bij ervaren collega's of leidinggevenden.
Examenvorm:	Presentatie met toelatingseis De presentatie met toelatingseis is een afsluitende mondelinge toets met een aanvullende toelatingseis. De kandidaat kan pas deelnemen aan de presentatie wanneer aan vooraf bepaalde voorwaarden is voldaan. Tijdens de presentatie wordt beoordeeld of de kandidaat in staat is het uitgevoerde werk toe te lichten, gemaakte keuzes te onderbouwen en te reflecteren op het eigen leerproces. De beoordeling richt zich op de mate waarin de kandidaat de uitgevoerde werkzaamheden begrijpt en deze op een professionele manier kan presenteren.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Onderzoekt het eigen duurzaam handelen in de beroepspraktijk	De beginnend beroepsbeoefenaar vergroot kennis over duurzaamheid door gegevens te verzamelen en patronen in het eigen handelen te identificeren in de beroepspraktijk.	De beginnend beroepsbeoefenaar toont interesse, gebruikt nauwkeurig een methode of checklist, beoordeelt informatie kritisch op betrouwbaarheid en relevantie, en trekt logische conclusies.	De ecologische voetafdruk en hand(af)druk van het eigen duurzaam handelen in de beroepspraktijk zijn gemaakt en verwerkt in een persoonlijk verbeterplan.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Onderzoekt duurzaam handelen binnen kernactiviteiten van een organisatie(onderdeel)	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over de huidige situatie van duurzaam handelen binnen kernactiviteiten van een organisatie(onderdeel) en brengt schakels in de keten in kaart.	De beginnend beroepsbeoefenaar let aandachtig op ontwikkelingen, verzamelt systematisch informatie, gebruikt relevante bronnen en toetst kritisch op juistheid, betrouwbaarheid en relevantie.	De huidige situatie van duurzaam handelen, praktijkvoorbeelden en (toekomst)visie/-plannen binnen kernactiviteiten of het (productie)proces zijn onderzocht en vastgelegd.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Onderzoekt duurzaam handelen binnen kernactiviteiten van de eigen productieketen of sector	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt kernactiviteiten binnen de eigen productieketen of sector en verzamelt informatie over duurzaamheid. De bevindingen worden vastgelegd, passend bij organisatie en proces.	De beginnend beroepsbeoefenaar benadert interne en externe stakeholders professioneel, gebruikt relevante bronnen vakkundig en controleert informatie kritisch. De gegevens worden overzichtelijk geordend en accuraat geanalyseerd.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een onderzoek naar duurzaam handelen binnen kernactiviteiten van de eigen productieketen of sector afgerond en vastgelegd.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Formuleert een verbeterplan voor duurzamer handelen in de beroepspraktijk	De beginnend beroepsbeoefenaar analyseert verzamelde informatie over duurzaam handelen op micro-, meso- en macroniveau en verwerkt deze tot een SWOT met praktijkvoorbeelden en SDG's.	De beginnend beroepsbeoefenaar brengt logische structuur aan, toetst informatie kritisch op juistheid, betrouwbaarheid en relevantie, en formuleert onderbouwde, realistische verbetervoorstellen voor de organisatiecontext.	De beginnend beroepsbeoefenaar formuleert een verbeterplan voor duurzamer handelen in de beroepspraktijk van een organisatie(onderdeel) of (productie)proces en legt dit vast.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W5			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Brengt de impact in kaart van een verbetering van duurzaam handelen van een organisatie(onderdeel)	De beginnend beroepsbeoefenaar selecteert een duurzaamheidsverbetering uit het verbetervoorstel en bepaalt met impactmodellen de ecologische, financiële en sociale waarde, inclusief verwachte opbrengsten en gevolgen.	De beginnend beroepsbeoefenaar past analysetechnieken en impactmodellen correct toe, weegt uitkomsten kritisch en zorgvuldig af, houdt rekening met keteneffecten, verspilling en risico's, en legt bevindingen gestructureerd vast.	De impact van een verbetering van duurzaam handelen van een organisatie(onderdeel) is in kaart gebracht, met ecologische, financiële en sociale waarde inzichtelijk gemaakt.

Werkproces: D1-K1-W6			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Presenteert een verbeterplan voor duurzamer handelen in de beroepspraktijk	De beginnend beroepsbeoefenaar analyseert alle verzamelde informatie en berekende gegevens en trekt conclusies over meest duurzame en haalbare verbeteringen voor organisatie of proces.	De beginnend beroepsbeoefenaar presenteert een duidelijk schriftelijk of visueel voorstel, combineert bronnen zorgvuldig en formuleert logische gevolgtrekkingen met betrouwbare verwijzingen.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft het verbeterplan voor duurzamer handelen in een organisatie(onderdeel) of (productie)proces gepresenteerd.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Beoordeling presentatie (gefaseerd)		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Beoordeling presentatie (gefaseerd)	**Fase 1 – Toelatingsfase** In deze fase worden geselecteerde werkprocessen beoordeeld aan de hand van een ingeleverd bewijsproduct, bijvoorbeeld een verslag, analyse, ontwerp of uitgewerkte opdracht. • Per toelatingsopdracht wordt het oordeel Voldaan / Niet voldaan toegekend. • Een toelatingsopdracht is voldaan wanneer minimaal vijf van de zes criteria voldaan zijn. • In deze fase worden geen punten toegekend. De resultaten tellen niet mee voor het eindcijfer of de cesuur van de presentatie. De student wordt alleen toegelaten tot Fase 2 wanneer alle betreffende toelatingsopdracht met ‘Voldaan’ zijn beoordeeld. **Fase 2 – Presentatie** In deze fase presenteert de student de resultaten van het uitgevoerde werk en licht hij gemaakte keuzes, aanpak en uitkomsten toe. • De student laat zien dat hij inzicht heeft in het eigen werkproces en in staat is het resultaat professioneel te presenteren. • De examinator kan tijdens of na de presentatie aanvullende vragen stellen om te beoordelen of de student het werk begrijpt en zelfstandig heeft uitgevoerd. De beoordeling gebeurt aan de hand van een puntenschaal: • O = onvoldoende (0 punten) Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd. • V = voldoende (1 punt) De uitvoering voldoet aan het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar. • G = goed (2 punten) De uitvoering is bovengemiddeld en overstijgt het basisniveau. Alle behaalde punten in Fase 2 worden bij elkaar opgeteld. Op basis van de vastgestelde cesuur wordt de slaag-/zakbeslissing en het eindcijfer bepaald.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit een presentatie (Fase 2). De presentatie vindt alleen plaats wanneer de student de toelatingsfase (Fase 1) succesvol heeft afgerond. Tijdens de presentatie licht de student het uitgevoerde werk toe en presenteert de belangrijkste resultaten.	De student laat zien: • Wat hij heeft gedaan • Welke keuzes hij heeft gemaakt • Hoe hij tot het resultaat is gekomen • Welke inzichten of verbeterpunten hij heeft opgedaan De examinator beoordeelt de presentatie op basis van vooraf vastgestelde beoordelingscriteria. Tijdens of na de presentatie kan de examinator aanvullende vragen stellen om de gemaakte keuzes, aanpak en het begrip van de student te verifiëren. De beoordeling wordt vastgelegd op het beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl